

Eduard Dorin ENE

S-a născut în data de 03.08.1955 în municipiul Iași. A studiat la *Liceul Teoretic Mihail Sadoveanu* Iași, actualul *Colegiul Național Mihail Sadoveanu*; Școala Militară de Ofițeri Activi de tancuri și Auto *Mihai Viteazul*, Pitești, arma auto; Universitatea *Politehnica* București, Facultatea de Inginerie Mecanică, specializarea Mașini și Echipamente Tehnice; Curs Postuniversitar de Management Logistic; Curs Postuniversitar Unic de Conducere pentru Ofițeri Ingineri, Academia Tehnică Militară; Universitatea *Spiru Haret*, Facultatea de Drept; Este doctor în Științe Inginerești, domeniul electronică și telecomunicații, specializarea Mecatronică cu teza: *Contribuții la modelarea asistată pe calculator a sistemului de răcire la motoarele termice*.

Membru al *Asociației Generale a Inginerilor din România*; Membru al *Societății Scriitorilor Români*; Membru al *Societății Culturale Apollon*; Membru în *Liga Scriitorilor din România*.

Publicații

Cărți

Îngerul a strigat-In memoriam Veron, epigrame, catrene, poezii, Editura *Arvin Press*, București, 2007; *Mică ești eternitate-In memoriam Veron*, epigrame, poezii, Editura *Inspirescu - Satu Mare*, 2019; *Pădurea se-nchină-poezii*, Editura *Inspirescu*, București, 2019; *Totul curge*, poezii, Editura *Inspirescu*, București, 2019; *Simptom de sentiment*, poezii, Editura *Betta*, București, 2020; *Vid fără număr*, poezii, Editura *Betta*, București, 2020.

Antologii

A fost publicat în antologiile *Lecția de poezie 2019*, *Lacrimi pentru nemurire*, *Toamna la Apollon*, *Vis cu Nichita*, Societatea Culturală *Apollon*, *Anotimpuri*, Editura *Betta*, 2020; *Antologie de pandemie* sub egida revistei *Convorbiri literar artistice*.

Reviste

A publicat în revistele literare: *Arena literară*; *Nord-Est Cultural* (LSR); *Independența Română-Independența prin cultură*; *Revista Română de versuri și proză*(periodic al Societății Scriitorilor Români); *Bogdania*; *Convorbiri literar-artistice* etc.

Diplome

Premiului *Ion Vătămănu* la Festivalul-Concurs de creație literară(poezie) *Vis de toamnă*", ediția a VIII-a, 10 octombrie-25 noiembrie 2020, organizat de Societatea Culturală Apollon-România și Academia Internațională de Literatură și Artă; Mențiune la ediția a IV-a/2020, a Concursului Național De Proză Scurtă *Nicolae Velea*, desfășurat în perioada 15 august-30 septembrie, având ca tematică *Pandemia*; Mențiune la Festivalul-Concurs de creație literară(poezie) *Vis de toamnă*, ediția a VII-a, 10 octombrie-25 noiembrie 2019, organizat de Societatea Culturală Apollon-România și Academia Internațională de Literatură și Artă.

Referințe critice

„Eu, cel ce astăzi, transformat într-o trestie gânditoare, așa cum bine spunea Blaise Pascal, născut și crescut pe un mal de apă tulbure, dar lin curgătoare, am fost educat pentru poziția de alfa a unei familii de intelectuali dintr-un cartier, cândva mărginaș al Iașului, azi devenit central. Alaltăieri, la jumătatea ultimului secol din mileniul trecut, într-o zi de marți, ploioasă, la începutul lunii august, scoteam primele scâncete spre bucuria nețărnută a mamei care scăpa de cumplitele dureri ale nașterii, dureri firești dar și pricinuite de dimensiunile mele mai puțin obișnuite, pe care nu ezita să mi le reamintească oricând se supără pe mine.

Primii pași făcuți către școala primară m-au purtat prin fața casei unei femei micuță de statură, jovială, cu zâmbetul pe buze permanent și care ne aștepta în fiecare dimineață, înaintea începerii cursurilor dar și la prânz, când într-un vacarm enorm, plecam de la școală. Tanti Sanda, cum îi spuneau copiii, madam sau coana Gavrilescu, cum i se adresau vecinii, nimeni alta decât Otilia Cazimir, era pregătită permanent cu fructe proaspete, culese din propria grădină sau din grădina de peste două case, de pe strada Zlataust, -unde locuise Ionel Teodoreanu-, cu bomboane, dar, mai ales cu o povestioară, un sfat înțelept, o poezie, o vorbă de duh, cu care ne aduna pâlcuri în jurul gardului sau la micuța măsuță de lemn din fața casei.

Curgerea anilor, de la plodul șaten cu părul cărlionțat, neastâmpărat dar nu obraznic, în costumul de catifea, la două rânduri de nasturi și cu șăpçuța la fel, admirat de toți trecătorii când ieșeam cu familia la plimbare pe pietonalul Ștefan cel Mare sau când făceam deliciul celor prezenți, mai ales la recitat poezii, pe scena Naționalului ieșean, luat de către unchiul meu, Alfons Radvanschi, actor, la diferite spectacole pentru copii și până la sexagenarul de azi, chel dar îmbrăcat tot la costum, evident, nu același din copilărie, colindător prin diferite cenacluri literare, a decurs diferit. Până la majorat, curgerea a fost lină, plină de peripeții hazlii, de idile trecătoare și distracții pe măsură. Grijele erau în seama părinților, care trebuiau să rezolve, pe cât posibil, pe cale amiabilă, toate neajunsurile create vecinilor cu mingea de fotbal, sau autorităților prin neplata

biletelor pe mijloacele de transport în comun, deși primeam, lunar, bani de abonament, dar îi cheltuiau pe diverse prostioare.

Apoi, curgerea m-a prins în tumultul vieții și uneori a fost sub formă de cascadă, lovindu-mă adevărate torente, peste care am trecut cu brio; alteori a fost rapidă ca un râu de munte, unde m-am simțit păstrăv plin de elan și dor de viață, iar câteodată lină și cristalină. M-am oprit din roler-costerul specific activității desfășurate peste 35 de ani, rezervat de viața deosebit de activă pe care am dus-o, cu bune și rele, cu nevoi și satisfacții, cu realizări deosebite dar și cu dorințe de mai mult și mai bine. Sună puțin cam pretențios pentru zilele acestea, dar semnifică același lucru: mi-am propus să cunosc valoarea timpului liber după o perioadă de muncă asiduă, să mă relaxez, dar tot prin muncă, lăsând lucrurile să se întâmple de la sine. Să stau pur și simplu, să conteptu frumusețea lucrurilor care se întâmplă, care au trecut și mai trec pe lângă mine în fiecare zi. Sunt un optimist din fire, deloc încrezător în ligușelile celor din jur, sceptic la tot ce mi se oferă fără un efort adecvat din partea mea și dornic să ajut, în limita posibilităților, pe oricine are nevoie fără a mă gândi la recompense și de cele mai multe ori fără a primi nici măcar mulțumirile verbale, atât de puțin costisitoare și poate de aceea viața m-a răsplătit. Anotimpurile iubirii au fost permanent alături de mine, m-au îmbrățișat cu drag și mi-au oferit cu generozitate poate mai mult decât am meritat. (*Eduard Dorin Ene*)”.

Iată, expusă pe scurt, scanat, de însuși autorul, intrarea în viață, dar și parcursul ei, a omului, inginerului, cercetătorului, soldatului osârdnic în slujba patriei, scriitorului de azi (2021) Eduard Dorin Ene, a cărui prezență în cenaclul meu literar-artistic și în paginile revistei pe care o conduc, *Convorbiri literar-artistice*, mă bucură și, totodată, aduce un plus, zic, creativității și valorilor literar-artistice românești, Domnia Sa fiind o personalitate puternică, (așa cum îmi place mie să fie oamenii), având un spirit cu adevărat bărbătesc, vertical, spirit care se bazează atât pe sânguința asiduă în a învăța, a acumula cunoștințe și cunoaștere și a se perfecționa, atât în ceea ce privește profesiunea (și, după cum vedem în curriculum, are ce să arate lumii, realizări de mare angajament cât cuprinde), cât și în ceea ce privește viața spirituală a omului, viața spre înălțate spirituală, care este, în fond, esența vieții, esența parcurgerii acestui timp petrecut în trup în viața terestră. Bucurie inimii este ca omul să nu treacă prin viață precum găscă prin apă, ci să se străduiască să fie OM, cu toate bunele și frumusețile pe care Bunul Dumnezeu le-a ”implementat” în el. Și, iată că, Eduard Dorin Ene, după ce a soldățit eroic în profesia pe care și-a ales-o (sau, poate i-o fi fost rânduită!!), obținând rezultate aducătoare de mulțumire și împlinire, a decis să mai soldățească acum și pe tărâmurile literaturii, adunându-și noi și noi realizări, bucurându-și sufletul, bucurându-și mama, – mângâindu-i sufletul prin creațiile pe care, cu dragoste și credincioșie sfântă, i le închină, ode sfinte, (*OMAGIU MAMEI*, poem în 22 de strofe –”înălțătoare adorație”-, în care poetul, fiul, Eduard Dorin, arată, printre altele, cum, mama, cea care i-a dat viață, -în chinuri grele, după cum el însuși mărturisește-, îl așteaptă, cum altfel, decât ca o mamă, ”cu chipul de icoană” și-l întâmpină cu ”glas dulce, suav, de mămică” –minunate stihuri!), spre a o determina să uite, (chiar și după plecarea sa la cele veșnice), întru totul, cumplitele dureri ale nașterii fiului și să-i aducă acolo mulțumirea că l-a adus pe lume-, bucurându-și, deopotrivă, tatăl, precum și străbunii, cărora le dedică numeroase poeme, și bucurându-ne și pe noi cei care-i citim cărțile acum, dar și pe cei care le vor

citi în viitor. Îmi place că nu pregetă să spună și spune cu docilitate și verticalitate riguroasă ce gândește, spune lucrurilor pe nume, cu subiect și predicat, legat de "politicile corecte" actuale, îmi place că nu ascunde gunoiul sub preș, ba, dimpotrivă, prin pamflete "în alb și negru", -altfel n-are cum omul-soldat , care simte și vede cum "sub bocancul democrației străine se dărâmă credința(străbună)" și cum "paharul se umple" și, firesc, apa revoltei dă pe-afară și se revarsă...-, îl încondeiază, (gunoiul), răbojindu-l pentru eternitate, spre rușinarea vânzătorilor de neam și țară, și, poate, spre trezirea celor care batjocoresc și dezbină poporul român cu mizeriile lor, și, de ce nu, poate și spre trezirea poporului...adormit.

(**Antoneta Rădoi**, redactor-șef *Convorbiri literar-artistice*, 27 ianuarie 2021)

„În două întâlniri succesive ale Cenaclului *Literar ing*, cele din lunile iunie și iulie 2019, prilejuate de lansarea unor volume de poezie ale unor confrăți, *Pădurea se-nchină* de Eduard Dorin Ene, respectiv *Pofta de...râs* de Ovidiu Țuțuianu, ambii obișnuiți ai grupărilor literare care practică cu predilecție epigrama. Au vorbit despre creațiile lui Eduard Dorin Ene câțiva reprezentanți de frunte ai acestui gen literar, printre care d-na Elis Râpeanu (dânsa având un doctorat în domeniul epigramei sub conducerea profesorului Ștefan Cazimir, George Corbu, președintele Uniunii Epigramiștilor din România și directorul revistei *Epigrama*)". (**Nicolae Vasile**, în *Hectomeronul Coronavirus*, Editura *Favorit*, București 2020, pag. 89)

„Pentru acest cadru militar nu există retragere în rezervă, repaos etc. pentru că sentimentele și gândurile sale au găsit, în sfârșit, perioada în care să se manifeste, să ardă, să evadeze în zone de trăire liberă și intensă, de retrăiri și visări. Cu structura fizică și comportamentală de moldovean, cu inserții de capital genetic de răgățean, nu putea să stea comod într-un „dolce far niente" și dacă nu mai are grija armelor, mânuiește condeiu. Și nu orice condei, ci pe cel care adâncește și înalță în egală măsură. Cu toate că este un om de acțiune care trăiește febril realitatea, în poezia sa se simte un dor disimulat venit din adânc de suflet, pe care poate nici autorul nu poate să-l descifreze. Gândul se întoarce „dus de vânt, purtat prin lume/ Se întoarce peste ani". E o poezie care produce plăcere și prin comunicarea printr-un dialog monologat cu cititorul. Trăiește azi, trăiește mâine, dar trăiește și ce a fost odată. Scrie așa cum respiră, pune verbele pe hârtie parcă din instinct, cu revenire la poezia tradițională armonioasă doar cu rimă."

(Dr. **Elis Râpeanu**)

"În această epocă de „democrație în democrație" în care s-a deteriorat mentalul colectiv, când se pune accentul pe relaxare nu pe activitate, când preocuparea principală este distracția, lipsa de responsabilitate, de jenă, de politețe (a dispărut *dumneavoastră* din limbă), când forțe oculte dinafară și din țară concură pentru aneantizarea specificului național pe toate planurile, este o mare satisfacție să citești un volum de poezii, care fac eforturi să meargă pe tiparul clasic, în care să ne recunoaștem și noi...

Eduard Ene, lansează volumul *Pădurea se-nchină* după titlul unei poezii care, contrar formulării, are mai curând un aspect social... Citind poeziile lui Eduard Ene, aranjate, în majoritate pe strofe, simțim chemarea din adânc a autorului spre versul

clasic, înscriindu-se, parcă, într-un curent care susține revenirea poeziei la armonia prozodică tradițională, cu ritm și rimă, croită pe tipare care implică nu numai zburdarea ideii, ci și efortul condeiului. ..E o poezie în care se îmbină raționalul cu imaginarul, fără ca simțul realului să pună obstacole în calea visării, călătorind prin zone care unesc cerul cu pământul. Citim poezii care se armonizează pe capitole, în care, de la trăirea, participarea intensă a autorului la gândul care-l stăpânește, trecem la versuri care omagiază eroi sau, nu de puține ori, la adevărate pamflete în „alb și negru„. Simțim că poetul, după propria expresie, e „operat pe cord deschis pentru un vis”, că rândurile scrise sunt „trepte spre lumină” care-l înalță fără să se lovescă „de-o margine de zare”.

Impresionează cea mai lungă dintre poezii (22 de strofe) intitulată OMAGIU MAMEI, în care adorație e înălțătoare. Cea care i-a dat viață îl așteaptă „cu chipul de icoană” și-l întâmpină cu „glas dulce, suav, de mămică”. Trecerea ei la viața veșnică îl apasă cu gândul că nu se mai poate socoti copilul cuiva. Mama și Tata, pentru Eduard Ene, sunt „marii noștri mucenici”. Pentru ei scrie versuri în care aprinde „o candelă de dor”. Poetul, „cu mințile deschise spre orizonturi paralele” se simte, uneori, întinerit de amintiri care „zboară către zări mai repede ca vântul”...

...Este o carte în care autorul se adâncește în gânduri, filozofează asupra rostului vieții, înalță rugi și construiește statui pentru cei dragi și transmite cititorului fiorul trăirilor sale. Impresionează imagini cu rol de idei, de o deosebită ingeniozitate: „crucea străbună purtată în noi”, „copii nu mai suntem decât în acte”, „acel înger ce strânge senin/.../simbol al celor plecați” etc. Dar se simte și reacția, nemulțumirea inginerului înregimentat în Armata Țării: sub bocancul democrației străine „se dărâmă credința, paharul se umple”. În această răbufnire, se împletește expresia simplă, aproape de limbajul familiar, cu inserții de exprimări culte, chiar neologistiche”.(Dr. **Elis Râpeanu**).

“Poetul Eduard Dorin Ene își propulsează eul în versuri cuprinse în volumul *Totul curge*, structurat pe mai multe capitole, cuprinzând 101 poezii, „călcând pe umbra gândurilor” sale. Ajuns la vârsta de repaos activ, deși se destăinuie astfel:
..Am dat vacanță la gândire,/De astăzi sunt independent,/Voi face totul fără știre/Și voi trăi din sentiment.”

Este un fel de autorăsfăț al celui cu structură de om activ, care niciodată nu are astâmpăr. Citind, la rând sau pe sărite, poeziile din volum parcă-l auzi pe Minulescu : „Poezie, mă? Poezia e un cal sălbatic. Îi dai drumul s-alerge în neștire peste câmpii, peste gropi și nu știi unde o să se oprească!” (Cf. Victor Eftimiu, *Portrete și amintiri*, ELP, București, 1965, p. 503). Se simte, în versurile sale, omul de acțiune care a cunoscut viața sub toate aspectele ei, mai ales pe cea ordonată, pe care simte că a pierdut-o. A devenit un sclav al scrisului, care parcurge drumul spre treapta de stăpân. E un produs spiritual al acestor vremi, dar se simte și ceva din cel al orașului de naștere, în care pensionarii, dedați la *dolce far niente* (e vorba de stăpâni, nu de slugi!), pun mâna pe condei, pensulă sau ciocan să simtă că nu trece timpul degeaba. Întreaga carte este, de fapt, o reflectare a eului sub diverse ipostaze, cu trăiri infinite, în care se strecoară inflexiunile lirice ale omului cu dublă existență: în realitate și în visare. E un om care se frământă, de aici rezultă exprimările spontane, trăsăturile majore ale celui care-și trăiește vremea dăruită de Destin...

Astfel, poezia sa are și un caracter documentar, pe fondul jovial-bonom al autorului, cu nuanțe citadine și cosmopolite, care-și prelungește nevoia de trăire, dar nu oricum, ci mânuind condeiul...Se simte adevărul aforismului „tăcerea moare când învie cuvântul”... Aceste impresionante imagini, metaforele merită nu numai citate... Ar fi păcat ca imagini precum „umbra nopții...își culcă-ncet pe gânduri” să nu fie îmbrăcate în haina de gală a poeziei clasice. De altfel, se simte tendința autorului de a se desprinde de moda cea nouă a „poeziei moderne” (în vers alb – adică negru – sau vers liber) care invadează toate cenaclurile și volumele, nu de puține ori laudate, ale celor dornici de autorlâc, vrând să iasă, cu orice chip, în față...

Eduard Dorin Ene, cel care spune „de astăzi sunt independent”, se dovedește a fi dependent de poezie. La el totul curge - și clipele, și viața cu schimbările, cu luminile și umbrele ei, la fel curg și versurile din acest volum, în fuga condeiului avid de autodefinire. Autorul, în mare măsură, răstoarnă tipicitatea comodă, sfera liricului versificat câștigă teren, demonstrează că, în literatura română de azi, există spații în care își croiesc drum și valorile. Pentru că Eduard Dorin Ene este o forță umană dotată pentru POEZIE”.

(Dr. **Elis Râpeanu**)

“Volumul „*Pădurea se-nchină*” conține trei componenete esențiale în privința însemnătății pe care le-o acordă poetul. Este vorba despre *Iubire, Omagiu și Poem social...* „*Iubiri*”, prima parte a volumului se deschide cu „*Parfum de femeie*”, din care zice și crede poetul că „*s-a născut eternitate*”. Același parfum reprezintă „*Tot ce lumea definește, e-o mireasmă dumnezeu*” adică dar al lui Dumnezeu. Prin excelență un hedonist, un adept al iubirii telurice, concrete îi intuieste și exprimă incandescența. Aceasta naște înfierări incredibile pe care poetul le invocă în epitete, ce accelerează bătăile inimii și îi crește temperatura, „*ea este o nimf-a dulcilor plăceri*; „*punte-a timpului de ieri, adăpost de contrarii* „*născătoare de amoruri*”, și „*conflicte de durată*”; este „*mamă vizionară, dar și soață adorată*”, „*stimulent de apă vie*”, și dorință arzătoare,,. Pe măsura trecerii timpului, incandescența faptului de viață se diminuează până la dispariție, încât, până „*Și parfumul de femeie se topește-ncet sub soare*”. Ne ia în stăpânire neputința- lumina iubirii se preface în „*Umbră vechilor idile, amalgam de neputințe. Dăruind capacitate de creație și prin aceasta, de a lăsa urme, amintiri, semne scrise, Dumnezeu îi dăruie omului creator dăinuire în timp, nemurire. De aceea, orice pomenire a cuiva, o răsfoire de carte este o înviere din uitare a celui care a scris-o.*

În secvența „*Omagiu*”, poetul Eduard Dorin Ene, înalță o coloană de lumină părinților („*Omagiul mamei - „ Nici nu gândești ce mult mă doare golul/ Lăsat în urmă de făptura-ți mică/ Ce-ntruchipa esența a tot ce-nseamnă dorul/ De glasu-ți dulce, suav de mămică*”) Există, ne spune poetul și „*Dilema părinților*” pe care ne-o traduce cu o sensibilitate ce doare „*Orice părinte e-o dilemă, un amor încoronat/ Existență efemeră, suflet blând cu un păcăt/ Ce se duce către astre și ne las-un gol imens/ Rămânând pe această lume fără-al nostru unic sens*”.

Din ciclul „*Poem social*”, poezia „*Pădurea se-nchină*” care dă și titlul volumului, este un recurs la memorie, urmarind resuscitarea interesului pentru istoria neamului nostru, îndemnând la recunoașterea și prețuirea simbolurilor vitejiei strămoșilor noștri.

Țării îi sunt coloană de tărie întru echilibru, munții, iar simbolul de înțelepciune este Sfinxul. Străjerul este arborele, simbol al dăinuirii. Trăiniciei și vigorii neamului românesc. Poetul este revoltat și deplânge jefuirea banditească a pădurilor cu complicitatea ticăloasă a conducătorilor politici „*Dar azi se-nchină și copacii că nici de cruci n-ajung/ Plânge pădurea, plâng și frații, totu-i un plâns prelung*”.

(**Geo Călugăru**, membru al USR, președintele Cenaclului *Octavian Goga*, București)

“...Într-o foarte sinceră autoprezentare,(autorul însuși declară că a scris-o “Cu onestitate”), pusă înaintea plachetei sale de debut *Pădurea se-nchină*,(de acolo am cules și datele bibliografice de mai sus), se vede străveziu că autorul a fost omniubit și omniubit...Tonul relatării rimează cu atmosfera din proza de început a lui Ionel Teodoreanu, iar ,în ceea ce privește consistența figurației animaliere și vegetale, cu stihurile lui Topârceanu. Un fel de Sfânta Vineri pentru copiii din cartierul de baștină al autorului a fost Otilia Cazimir, poetă atât de prețuită la *Viața Românească*, pe când director al revistei era G.Ibrăileanu....

Poezia lui Eduard Dorin Ene din *Pădurea se-nchină*,(grafica aparține ofițerului poet, iar cea de pe coperta a-IV-a e splendidă), este aidoma omului, emană echilibrul în trăiri și formă, e impregnată doldora de un sentiment stenic. Corespunzător acestei stări de fapt, versurile sunt scrise în dulcele stil clasic, cum ar fi zis Nichita Stănescu, cu alte cuvinte, în acel “stil curat și antic” cum l-a definit mult mai demult Eminescu. Poeziile, respectându-se riguros tradiția, au la bază un *story* cu un evident tâlc relevat în final, versurile sunt cu ritm și rimă, (totul e ireproșabil sub acest aspect, fără a fi epatant), strofele curg compact alcătuite, fiecare dintre ele din patru versuri așa cum cere tradiția. ...Iată o microantologie din stihuri, pe care am considerat a fi cele mai izbutite: “Când viața tace, singurătatea pașilor se-aud,/Eternul feminin dispăre,devine invizibil și crud.”; “Dar fulgul s-a topit, cu o viteză mult prea mare,/ Și tot ce a fost frumos a dispărut sub soarele arid./Idila a plecat, cu tot alaiul ei festiv, spre altă zare,”...” Și flori de câmp am devenit, / Să te sărut sub talpa fină/ Când pasul tău neostenit,/ Se va-ndura să vină...”.

Cea mai scumpă muză, cu existență celestă,/Este femeia soră, soție și mamă onestă,/ Ce-și apără soarta ingrată de a fi pe pamânt/ ...Bărbat gospodar, stâlp de casă și paravânt.”; “Și cugetu-mi înalt ca plopul,atinge-n zbor un stol”;E îmbrăcată în flori de cale,/ Cu pistilul violet./ Facem cruci când e în vale,/ Când e-n deal, pășim încet” (poezia se intitulează *Omagiul morții*); “Sunt amintirile confuze ce se îmbracă-n flori de mai,/ Sau tâmpla ninsă și ascunsă a celui ce a fost un crai?”; “Iar coasa, parșivă stă priponită de ușă/ Să-ți faci drumul lin și cale de ducă, mănușă”...

Meritul poetului este de a ne transmite toate acestea tocmai prin curgerea sprintară de versuri. Poticnirea, dată de orice stare înnegurată, va să fie evitată în permanență prin curgerea voios-sprintenă, melodioasă a stihurilor, aidoma unei repezi, înviorătoare ape de munte, ca să preiau o formulare a autorului însuși, utilizată însă în alt context...Voi parafraza totuși cateva sintagme, pentru a releva atât crezul poetic al scriitorului, cât și plasticitatea formulărilor. În “tigva mea de forma unui glob”,(fină autopersiflare), Cel-care-scrie își păstrează doar fericirea, dă vacanță oricărei cugetări, prin însăși natura ei, împovărată, în sfârșit, durerea e legănată în poală, așadar e adormită, narcotizată, în ultimă instanță, eliminată. Extinției i se dă cu tifla în *Salvarea*

morții. Rețin tonalitatea plină a acordurilor cu care se încheie *Aniversare*, un alt memorabil elogiu al femeii din *Cine sunt ?* (aici nu mă pot opri să citez: "Femeia e-un copac divin/ Cu rădăcinile-n neant / Culege viața din venin / Și-o oferă drept liant"), notațiile de o melancolie blândă din *Oglinda timpului*, o nouă trântă cu Moartea în *Timpul vândut*, "doamna cu coasa amică" fiind luată energic și spiritual la perdaf de rândul acesta, punctarea unor tresăriri existențiale dureroase, (care nu sunt precumpănitoare la acest poet), memorabila compunere *Mahalalele*, cu tușe originale, dar apropiate celor ale lui Ionel Teodoreanu din *Masa umbrelor*, dar și ale lui Sadoveanu din scrierile de început. Imaginația militarului pune ordine în tot și, ca atare, limpezimea din stropi e la paradă și furnicile se adună în vale în pas cadențat. Ultima strofă e de-a dreptul antologică: "Nostalgice clipe din vechi mahalale/ Linștea sobră zbârcită-n scandaluri / Aduceri aminte, vecini la taclale / Toate-s trecute ca apa în valuri".

... Eduard Dorin Ene, care nu este doar militar de carieră, ci și om de formație tehnică, cu lecturi și contribuții științifice în acest domeniu...se mărturisește că a scris stihuri dintr-un prea-plin sufletesc, că a dorit să dea glas unor trăiri proprii. Stihurile sunt îngrijite, iar versificația-impecabilă. Poezia sa din volumul de față este împărțită în mai multe cicluri, fiind un adevărat jurnal versificat, (fără cusur însă, repet), un bazar de varii confesiuni unde obiectele chiar dacă nu sunt din aur pur, sunt poleite temeinic cu prețiosul metal. Poetul se mărturisește un om obișnuit și, dând dovadă de cunoștințe istorice, declară "Nu sunt un Regulus, așadar e departe de monumentalitatea celebrului general roman Atilius Regulus, care, în timpul primului război punic, i-a înlemnit pe cartaginezi prin eroismul său. El știe să cânte cu sensibilitate Luna "sora mai mică a fratelui Soare", în general având darul de a contura cu decență un narcisism agreabil de om cumsecade și echilibrat. Finalul poeziei *Soarele* e un bun exemplu în acest sens. Știe să revină repede cu picioarele pe Pământ și precizează că nu este odrasla vreunui zeu, așadar nu e croit după calapodul, să zicem, al unor mari eroi din *Iliada*. Își pune întrebări filosofice, dar nu se pierde cu firea că nu le găsește răspunsul și, de regulă, percepe macrocosmosul, fără a se complica în nu știu ce metafizică vizionară și amețitoare, dintr-o perspectivă ritmat, dar și decent, erotică, încărunțitul autor de azi, nedezicându-se de băiatul, care, pe vremuri, sorbea fetele din priviri, când făceau duș: "Un dans galactic cu îmbrățișări spontane/ Și galaxii neregu-late, fantastice spirale/ Veghează nebuloase în stare să răstoarne/ Un mit la care Zeus a consultat vestale".

...Apare și motivul *fugit ireparabile tempus*, firește, nu în varianta gravă a lui Horatius, ori a lui Lorenzo il Magnifico, ci într-una mult mai blândă. Un pastel de iarnă e de o austeră frumusețe arctică, îmbibat de sugestia încremenirii la temperaturi ultrascăzute. Aici poetul ne amintește în chip original de Alecsandri. Gheața este o făptură sălbatică, ce se arată hâdă în dimineața când a făcut șosea la vulturi, așadar, cum insinuează inspirat poetul, a deschis drum morții. Și iată două versuri antologice, conturând transformarea realității în pictură datorită congelării: "Figuri de sfinți în promoroacă,/ Vitralii noi cu rame-n derdeluș, (...)" Poetul compune și pasteluri de toamnă, își cântă dragostea de țară, și e de citat o revenire la nostalgia trecerii timpului, de data aceasta într-o expresie ce trădează o stare lăuntrică mai împovărată, o percepere a vremii voluptăților ca un tărâm mult prea îndepărtat. Pleoapa umedă a

morții din Eminescu, ori jilavul bacovian își găsesc acum o nouă întrupare și, astfel, își găsește o întrupare și acel strat vârtos de poleială cu aur, la care m-am referit mai devreme: "Eu sunt o toamnă care plânge frunza / Copacului cu vremuri lăsate golașe / Păianjenul ce-și țese agale pânda/ Apartamentelor stinghere din orașe.// Și totuși, eu ce sunt...așa lăsat în vânt,/ O ploaie rece a dimineților pierdute". ..În măsura în care este un poet autentic, merge într-un diapazon propriu pe urmele unor iluștri înaintași, nefiind epigon, ci îi continuă, pe măsura posibilităților sale, pentru că aparține, și el spiritualității autohtone. Autorului i-a plăcut mereu să hoinărească pe lângă Catedrala Trei Ierarhi... și a urcat în Turnul Goliei, pentru a privi pe sub fustele de in ale fetelor. Pensionar acum, autorul nu-și găsește încă astâmpăr și te face să ai pornirea celui care se înlăcrimează că a fost cândva un bărbat cuceritor, în jurul căruia s-au învățit, ca într-o horă, frumoasele Universului "Ți-apăr nudul/ Ce îmi trezește poftele umane,/ Ca și dorința-n zbor a unui porumbel". Un porumbel alb, cu minuscule picățele negre, care te vizitează numai când vrea el, și îți face legătura cu Cosmosul".

(**Victor Atanasiu**, critic literar)

Conștiința apartenenței la un popor antic viteaz și drept declanșează resorturi sufletești și spirituale. Versuri precum „Crestat mi-e destinul în neamul de dac” (*Timpul convențional*), urmare a faptului istoric potrivit căruia „Românul (ce) neamul și-l trage din daci” (*Poteca de râuri*), exprimă încrederea în vitalitatea rasei, a neamului, crez pecetluit în versuri semnificative: „Lumina sfântă, călăuza noastră vie/Se stinge odată cu credința/Că vom fi ramura de dac ce reînvie. (...) În opinia noastră, ar fi fost în avantajul cititorului și al transmițerii omogene a mesajului ca și poemele de inspirație dacică să alcătuiască un capitol aparte.

Volumul de poeme de care ne ocupăm se remarcă – în afara celor două teme a căror autonomie am ținut să o relevăm – printr-o stilistică sui-generis care definește pregnant o personalitate poetică ce mizează pe sentiment, fără a fi desuet pentru aceasta, ci dimpotrivă, foarte modern. Cu destul curaj, se apelează la cuvinte aproape ieșite din uz precum *amor*, *ferice*, *neam*, făcând parte din arsenalul poetic al secolului al XIX, cărora li se alătură achiziții recente: *internet*, *cipuri* ș.a. sau termeni proveniți din diferite științe...

În gama procedeele utilizate trebuie considerate și accentele pamfletare – rod al unei atitudini civice responsabile față de negativul și cenușii instaurate în societate (*Vindem tot*). Umorul este, de asemenea, prezent - „căci viața-I un mister ce are haz”(Gheața) – ca în *Balada unui moldovan* în care autorul nu mai caută cuvintele, le are, așa-zicând, de acasă, ele fiind ale locului, ale strămoșilor, cu alte cuvinte graiul pământului, al Chiriței lui Alecsandri. Ajuns la vârsta amintirilor, poetul rememorează în cheie afectivă stadiile de început ce i-au marcat formarea și chiar existența, într-un Iași cultural a cărui deviză a fost și este și va fi mereu „De la cultură nu se poate abdica”(Iași), specificând, cu toată greutatea faptică și de gând, „Am neamul în mormintele ieșene”(ibidem)...

Poetul este prezent, sub zodia fastă a reflexivității, în versuri memorabile, unele antologice. Nu pot trece peste un vers ce se încheie cu o sintagmă de un fabulous inedit, cu greu traductibil : „Mormolocii puterii-s *ființe alene*”(s.m.). O alta – *Zâna -Iubire* –

(*Crăciunul*) înfăptuiește în chip original fuziunea între un personaj folcloric și profundul sentiment uman”.

(**George Corbu**, președintele Uniunii Epigrafiștilor din România)

“*Vid fără număr* este o dovadă de forță creatoare, de prezență aici și acum în trăirea țării, a lumii ei mult încercată, furată și necăjită, o dare de seamă clară, atentă, pregnantă asupra a ceea ce a fost, se întâmplă și se pare că va fi, dacă nu suntem atenți, conștienți și doritori de a înlătura putregaiul, mucegaiul, bubele, noroiul (aluzia la vitriolantele textele sudiste, ale liricii oltean-muntean – argheziene, nu este fără schepsis!) ce ne înconjoară, ne pătrunde prin mască și prin ochi, fiindcă mascarada politică este bine antrenată, perfidă și are destui cumpărați susținători (vedeți și argumentul scris în proză de autor la începutul cărții acesteia, inclusiv lacrima și strigătul, sângele vorbind al celor bombardati, împușcați, închiși, ori entuziasmul, hotărârea, munca fără de preget, de odihnă, adesea prost plătită, al celor care au făurit o țară mândră, admirată, ajunsă prin chin totalitar, fără datorii externe, deci aptă pentru o nouă înălțare, liberă, fericită, nu furată, mânjită, părdăuită, distrusă, încoronată cu virusul trădării, al hoției, al minciunii, delațiunii, al viselor strivite și al educației proaste).

Important mai este un aspect: Eduard Dorin Ene nu este singur în această lume a poeziei, a dorinței de libertate reală, de creație literară, tehnică, agricolă, medicală, militară, științifică, existând, încă existând, o mulțime de oameni talentați, dăruiți cu har, pricepere, efort întru propășirea patriei. Ei există și țara se bazează pe toți.

Revenind, la cartea de poezii, putem spune, concluziv: Citiți! Citiți-ne, pe noi, poezii de azi! Și nu uitați că nu suntem singuri! Lângă noi sunt toți cei de înaintea noastră, de la anonimii cântăreți, la cei știuți ca făurari de doine, de imne, balade, blesteme, meditații, satire, idile, rugăciuni, sonete, poeme în vers liber, dar și epigrame, strigături, cântece etc. Nenumărat e numărul creatorilor atlanți-pelasgi, geto-daci, carpi, goți-vizigoți, români (dar și a celor conlocuitori cu noi pe aceste tărâmurile de legendă, de frumuseți vii, de inimă, de trup și suflet), chiar dacă totul pare un “*Vid fără număr*”, cum, provocator, sună titlul cărții de față!”

(**Florin Grigoriu**, vicepreședinte *Asociația de Haiku* din România)

“Aflat la vârsta deplinei maturități în viață, dar și poetice, autorul de față are detașarea necesară de a îmbina gândirea complexă și talentul literar. Nimic nu îi scapă, totul este trecut prin filtrul unui suflet sensibil, venit, evident, din filonul eminescian. Temele complexe fac ca această carte, *Pădurea se-nchină*, să fie deopotrivă o deschidere spre subiectele sociale dar și personale. Este o combinație fericită de atitudine civică și momente răscolitoare despre părinți, familie. Îi urăm succes convinși fiind că dl. Eduard Dorin Ene mai are încă multe de spus. Revenind la vechea întrebare a lui Holderin: „La ce bun poezii în vremuri sărace?”, poate această carte este răspunsul potrivit. Pentru că nu se poate trăi fără aer, hrană și sentimente. Succes prietene și...la gânduri poetice pe viitor”. (**George Terziu**, editor)

Purtând în cununa vieții petale de lauri, iubire, voință, aștept ca acea stea căzătoare să întârzie cât mai mult cu puțință. Mă prezint nud în fața cititorului deoarece

nu s-a întâmplat vreodată ca cineva în pielea goală să piardă ceva. Deci, nu am ce pierde; eu încerc să ofer ceva, o carte scrisă cu inima, un obiect, care peste ani să amintească de mine . Un obiect în plus e o grijă în plus; o carte nu poate fi niciodată „în plus”. Citește-mi cărțile pe-ndelete, dar până la capăt, încet, dar fără întreruperi. Da, mă încredințez ție. Fără oameni simpli ca mine, nu pot exista oameni mari, ca tine, cititorule!

(**Eduard Dorin Ene**)

Extrase din operă

Anticar

Am angajat la gânduri anticar
Să țină amintirele-n registre,
Povești din vremea lui Icar
Cu zburători la înălțimi sinistre.

Mi-am revăzut din ancestral
Culoarea chipului pierdut
Și-am reținut că jocul teatral
Provoacă râsetul vândut.

Din manuscrisele-nvechite
Păstrate-n taină lângă sobă
Am smuls dorințele s-achite
Purtarea când eram în robă.

Un ziar din maldărul păstrat
De-un galben ca pojarul
A stabilit, cu-n titlu cam pătat,
Minciuna ce vestea amarul.

Procesul ucigașului de vise
Ce-a îngrozit urbea natală
Decapitând tot ce iubise
Când a vazut o foaie goală.

Poemul de debut, pierdut
Printr-o revistă oarecare.
O muncă fără de-nceput
Lăsată-n piață, la parcare.

Profil realizat de **Antoneta Rădoi**

Redactor șef

Revista **Convorbiri literar-artistice**

Cercul

Din cercul meu fără de păcat
Prin care se-adunau poeme,
Plecat-au spre înaltul Avocat
Doar gânduri pline de dileme.

De ce să fiu un nor pribeag
Sau versul unei poezii acide,
Când pot să flutur ca un steag,
Pe buzele fecioarelor candid.

Să mă înconjur de păcat real
În mreaja unei june înfocate
Privind splendorile ivite-n deal
Sub clar de lună plină, etalate.

Să sparg un geam de stele vii
Când te-am zărit atât de pură.
Nu m-așteptam ca să provii
Din lumea viselor, cea dură.

M-am transformat în voiajor
Ca să petrec circumferința,
Să fiu prezent, ca simplu dirijor
La festivalul ce-mi urma dorința.

Te-am revăzut într-un budoar,
Splendoarea nopții ascunzând
Erai o divă-n dans pe patinoar
Ce-aluneca, iubire așteptând.